

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm
ju.registrator@regeringskansliet.se

Betänkande SOU 2015:23 Informations- och cybersäkerhet i Sverige

Transportstyrelsen har anmodats att besvara rubricerad remiss.

Sammanfattning

Transportstyrelsen tillstyrker ansatsen i utredningen att skapa en nationell strategi och välkomnar försöket till tydligare tillsyn inom informationssäkerhetsområdet. Myndigheten stödjer ambitionen till tydligare definitioner inom området

Transportstyrelsen anser dock att SOU2015:23 borde ha inväntat SOU 2015:25 om en modernare säkerhetsskyddslag och inte baserat sitt resonemang på Lag 1996:633 i den grad som nu gjorts.

Det saknas en ekonomisk konsekvensanalys för kostnadsökningar hos övriga myndigheter generellt, exklusive MSB.

Myndigheten har även ytterligare synpunkter som preciseras nedan.

Transportstyrelsens synpunkter

Allmänna kommentarer

- Uppdraget omfattar elektronisk överföring enligt ”*föreslå en nationell strategi för hantering och överföring av information i elektroniska kommunikationsnät och it-system*” men har styrt mot att i huvudsak endast belysa informationssäkerhet och cybersäkerhet.
- Transportstyrelsen hade uppskattat en grundligare probleminventering vilket borde utvecklats i utredningen.
- Transportstyrelsen tycker att det är bra att offentlighetsprincipen och dess lagar kring handlingsoffentlighet t ex arkivlagstiftningen uppmärksammas i utredningen. Likaså kopplingen till e-

delegationens och e-förvaltningens arbete. Transportstyrelsen tycker dock att de olika aspekterna av handlingsoffentligheten endast berörs ytligt i utredningens olika delar. Myndigheten menar att visserligen omfattar informations- och cybersäkerheten mer information än vad som utgör allmänna handlingar hos myndigheter, men vår bedömning är att andel allmänna handlingar i Transportstyrelsens verksamhet är större än vad utredaren ger uttryck för. Konsekvensen av detta blir att offentlighetsprincipens lagstiftning inte beaktas i tillräcklig omfattning.

- Utredningen använder begreppet informationssäkerhet men Transportstyrelsen anser inte att man i tillräcklig grad inkluderar analog information i sitt resonemang. Definitionerna belyses ur ett fåtal infallsvinklar och begreppet cybersäkerhet uppfattar inte Transportstyrelsen vara definierat på ett entydigt sätt.
- Utredningen utgår från att informationssäkerhet ska regleras av MSB. Ett utvidgat resonemang kring möjligheten med ett huvudansvar förlagt hos exempelvis Riksarkivet, med förändrad instruktion och därtill utökat mandat, saknas. I lagt förslag delas ansvaret mellan två myndigheter vilket inte uppfattas som en effektivisering.
- Transportstyrelsen kan inte tydligt se att utredningen redovisar potentialen till samarbete med andra inom området för informationsförvaltning. En nationell styrmodell föreslås samt ett omformerat myndighetsråd. Det framgår dock inte hur de olika myndigheternas specialområden kan samverka utifrån sina sakområden. Inom en myndighet arbetar flera olika roller med informationsförvaltning. Särskilt gäller detta de förebyggande delarna som identifiering, kartläggning och dokumentation av handlingar och deras informationsklassning, men också kravställning vid upphandling, beställarkompetens och utveckling av standarder. Gemensamma intressen finns också när det gäller konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.

Utredningstexten

- 5.2.5 Arkivlagstiftningen (sid 80).
I avsnittet beskrivs arkivlagstiftningens område och Riksarkivets uppdrag. Vi har dock noterat att kraven på arkivredovisning (RA-FS 288:4) inte nämns. Vi ser att arkivredovisningens syfte och informationskartläggning har synergieffekter med informationssäkerheten.

- 9.2.4 Tillsyn (sid 227).
I avsnittet framgår att MSB får i uppgift att bedriva tillsyn över statliga myndigheters arbete med informationssäkerhet och att Riksarkivet har ett tillsynsansvar avseende informationssäkerhet avseende allmänna handlingar. Vi tycker att det är viktigt att Riksarkivet involveras på ett tydligt sätt eftersom en stor del av myndighetens information är allmänna handlingar. Det blir ju mer vanligt att allmänna handlingar passerar myndighetsgränsen i samband med åtkomst, delning och flytt.
- 9.3.1 - ” Det bör införas ett krav på att rapportera vilken leverantör som en statlig myndighet har valt då ramavtal rörande it-lösningar används”. Transportstyrelsen ser inte klart varför ett krav på rapportering, om det införs, ska avgränsas till ramavtal.?
- Det är förefaller som förslaget om föreskrift avseende upphandling av it samtidigt motsägs av att utredningen samtidigt skriver att lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (LUFSS) ska användas (sid 18, ”När det gäller tjänster och produkter som ska användas för kommunikation inom staten bör upphandlande myndighet överväga möjligheten att tillämpa lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet”)
- 15-16 §§ (sid 224) Det hade varit bra om det förts ett resonemang om andra krav vid upphandling av system och produkter som innehåller information och hur det arbetet ska samordnas. Krav ska gälla tjänster för e-förvaltning – berör det då värdmyndigheten?
- 9.4.1 Statliga nätverk (sid 246)
I avsnittet tas upp bl a upp att informations- och kommunikationssystem är en viktig och avgörande resurs inom i stort sett all samhällsverksamhet. Vi vill bara i sammanhanget poängtera att man inte får glömma arkivbildarbegreppet och de förutsättningar som det ger för ett e-samhälle där information delas.
- I kap 9.4 förs resonemang om Banverkets signalsystem. Rimligen avses Trafikverket som har ansvaret sedan 2009.

Föreskriftsförslaget

- Transportstyrelsen ser inte behovet av dedikerad reglering då det bör kunna täckas i redan nuvarande reglering.
- 5 § Detta riskerar dubbelreglering jämte 1995:1300 om statliga myndigheters riskhantering.

- 6 § beskriver en kravställan på utpekat ansvarig för informationssäkerhet, vilket är en detaljstyrning av myndighetens verksamhet där myndighetschefen ansvarar för ledningsgruppens sammansättning. Detta riskerar att fjärma området från en myndighets övriga verksamhet, vilket därmed kan få motsatt mot effekt än den önskade. Området informationssäkerhet skiljer sig från exempelvis säkerhetsskydd i det avseendet, om det är så att säkerhetsskyddet tjänat som förebild. Som exempel finns det inget krav på att ansvarig för krisberedskap ska ingå i ledningsgruppen. krisledning.
- 7 § (sid 222-223) Transportstyrelsen ser en brist i att författningsförslaget exempelvis om att kartlägga informationsprocesser och att klassificera sin information, inte nämner kopplingen till kraven på beskrivning av de allmänna handlingarna (OSL), beskrivningskraven (PSI-lagen), sammanställning av personuppgiftsombud (PuL) eller arkivredovisningen (Arkivlagen).
- 8 § Detta riskerar bli en dubbelreglering jämte 1995:1300.
- 10 § (sid 223) Myndigheten anser att det är oklart vad som avses med värmyndighet. Är Statens servicecenter att betrakta som en värmyndighet, till exempel rörande den personaladministrativa hanteringen eller för den förvaltningsgemensamma e-arkivtjänst som planeras? Det bör om möjligt förtydligas i utredningen.
- 17 § It-incidentrapportering används som begrepp i föreskriften och är erfarenhetsmässigt svårt att definiera och att särskilja från andra incidenter. Transportstyrelsen anser inte att begreppet it-incident ska användas i detta sammanhang.

Detta ärende har beslutats av stabschef Jacob Gramenius. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog avdelningscheferna Ingrid Cherfils, Anna Elvkull, , enhetschef Thomas Eriksson, sektionschef Anna Oja, IT-säkerhetsansvarige Johan Eriksson, informationssäkerhetsansvarig Tobias Ander, verksamhetsjurist Eva-Lotta Sandström och säkerhetsskyddschef Jens Johanson, den senare föredragande.

Jacob Gramenius
Stabschef